

8 Μαρτίου, Ημέρα της Γυναίκας

ΜΙΣΟΣ ΑΙΩΝΑΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΨΗΦΟΥ

Νίκος Παγώνης
8-3-2012

Η κορυφαία στιγμή στην ιστορία των πολιτικών δικαιωμάτων των γυναικών είναι το έτος 1952 με την κατοχύρωση **της γυναικείας ψήφου**, καθώς και το **1956**, όταν για πρώτη φορά συμμετείχαν οι ελληνίδες ΙΣΟΤΙΜΑ στο εκλογικό σώμα. Η **ανδρική ψήφος** κατοχυρώθηκε στην Ελλάδα με το Σύνταγμα του **1864**.

ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΕΙΣ

8 Μαρτίου 1887: Κυκλοφορεί στην Ελλάδα το πρώτο περιοδικό, που εκδίδεται αποκλειστικά από γυναίκες, με τίτλο «Εφημερίς των Κυριών».

1895: Η «Εφημερίς των Κυριών» δίνει μάχη για την απόδοση δημοτικής ψήφου στις γυναίκες.

1910: Ιδρύεται το Λύκειο Ελληνίδων.

ΜΕΣΟΠΟΛΕΜΟΣ

1918: Ξεκινούν συζητήσεις στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους για τα δικαιώματα της Γυναίκας.

1919: Ιδρύεται ο Σοσιαλιστικός Όμιλος Γυναικών.

28-1-1920: Ο Ε. Βενιζέλος αναφέρεται στα δικαιώματα των γυναικών.

1923: Κυκλοφορεί το περιοδικό «Αγώνας Γυναικών».

1924: Οι γυναικείες οργανώσεις κορυφώνουν τις πιέσεις τους προς τη Βουλή για αναγνώριση των δικαιωμάτων τους.

Η κυβέρνηση του Αλ. Παπαναστασίου υποβάλλει στη Βουλή τροπολογία με την οποία οι γυναίκες θα ψήφιζαν στις τοπικές εκλογές. Η Βουλή αναγκάζει την κυβέρνηση να αποσύρει την τροπολογία.

5-2-1930: Με Προεδρικό Διάταγμα αναγνωρίζεται το δικαίωμα του εκλέγειν των γυναικών .

1934: Έντεκα χιλιάδες (11.000) γυναίκες μόνο κάνουν χρήση του δικαιώματος ψήφου στις δημοτικές εκλογές, κυρίως λόγω πρακτικών δυσκολιών (αναλφαριθμητισμός).

ΠΟΛΕΜΟΣ

Το 1944 είναι πλέον γενικευμένη η εντύπωση ότι οι γυναίκες έχουν συμμετάσχει ενεργά στην απελευθέρωση της Ελλάδος, ώστε έχουν κερδίσει το δικαίωμα να **συν διαχειρίζονται τα κοινά**.

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ

1945: Ιδρύεται η Πανελλήνια Ένωση Γυναικών. Εκπρόσωπος της συμμετέχει στο Συνέδριο της Παγκόσμιας Δημοκρατικής Ομοσπονδίας Γυναικών, που έγινε στο Παρίσι.

1948: Τα γυναικεία σωματεία συγκροτούν την Επιτροπή Συνεργαζόμενων Σωματείων.

ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΤΕΛΙΚΗ ΔΙΚΑΙΩΣΗ

1949: Με τον αναγκαστικό Νόμο 959 η ηλικία συμμετοχής σε δημοτικές και κοινοτικές εκλογές μειώνεται στα 21 έτη και παράλληλα κατοχυρώνεται η εκλογιμότητα των γυναικών. Η εφαρμογή της όμως θα γινόταν το 1953.

1950: Η Ελλάδα υπογράφει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Ήδη σε 71 χώρες του Ο.Η.Ε. έχουν κατοχυρωθεί πλήρη πολιτικά δικαιώματα στις γυναίκες.

1952: ΠΛΗΡΗΣ κατοχύρωση των πολιτικών δικαιωμάτων των γυναικών (Νόμος 2159). Ένα εκατομμύριο εκατό χιλιάδες (1.100.000) γυναίκες εγγράφονται στους εκλογικούς καταλόγους.

1953: Εκλέγεται η **ΠΡΩΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ** (Ελένη Σκούρα-Θεσσαλονίκη σε τοπική αναπληρωματική εκλογή λόγω θανάτου βουλευτή).

1956: Συμμετοχή γυναικών σε βουλευτικές εκλογές με πλήρη δικαιώματα εκλέγειν εκλέγεσθαι. Τον Απρίλιο εκλέγεται και η **ΠΡΩΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΔΗΜΑΡΧΟΣ** (Μαρία Δεσύλλα στη θέση του θανόντος συζύγου της).

Παράλληλα τοποθετείται και η **ΠΡΩΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ** (Λ. Τσαλδάρη, Υπουργός Κοινωνικής Πρόνοιας στην κυβέρνηση Καραμανλή).

ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

1975: Η γυναικεία ψήφος είναι δεδομένη. Διαθέτει συνταγματική βάση με το Σύνταγμα του 1975, που προβλέπει ότι «Έλληνες και Ελληνίδες έχουν **ΙΣΑ** δικαιώματα και υποχρεώσεις (άρθρο 4 παρ.2)».

1981: Εκλέγεται από τη Βουλή η **ΠΡΩΤΗ ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΕΥΡΩΒΟΥΛΕΥΤΗΣ** (Κ. Πανταζή, ΠΑΣΟΚ)

2004: Εκλέγεται από τη Βουλή η **ΠΡΩΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ** (Άννα Μπενάκη- Ψαρούδα, Νέα Δημοκρατία).

Από τότε έχει περάσει μισός αιώνας διεκδικήσεων των γυναικών. Οι εκλεγμένες πλέον αντιπρόσωποι καλούνται να αποδείξουν ότι εκπροσωπούν το σύνολο των πολιτών και όχι μόνο τις γυναίκες.

Πηγές:

Μαλλοντά– Παντελίδου Μάρω, «Μισός αιώνας γυναίκες στη Βουλή».

Τα βιογραφικά: Δήμητρα Σαμίου

Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος

Βιβλιοθήκη της Βουλής

Γενικά Αρχεία του Κράτους